

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Громадське здоров'я, менеджмент в охороні здоров'я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Дрига Наталія Олександрівна, Сміянов Владислав Анатолійович, Сміянова Ольга Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год. Для денної форми навчання 60 год. становить контактна робота з викладачем (6 год. лекцій, 54 год. практичних занять), 60 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Медична інформатика, Пропедевтика педіатрії, Пропедевтика внутрішньої медицини, Гігієна та екологія
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Підготовка висококваліфікованих фахівців з педіатрії, які виявляють лідерські якості, здатні генерувати нові знання, оволодівати дослідницькими навичками та застосовувати їх на практиці, мають системне мислення та достатній рівень знань для оцінки показників здоров'я населення, зокрема дитячого та жіночого, прийняття управлінського рішення, організації надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров'я.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи біостатистики.
--

Тема 1 Вступ в біостатистику.

Диференціація понять "статистика", "біостатистика" та "медична статистика". Теорія та поняття статистичного спостереження, етапи його проведення. Методологічні основи, форми та способи статистичного спостереження та збору даних. Джерела статистичної інформації. Види статистичних даних, статистична звітність, вибіркові дослідження. Маркетингові та соціологічні опитування, види питань при анкетуванні, проблеми організації опитувань в охороні здоров'я. Види вибірових досліджень, поняття рандомізації та стратифікації, дизайн клінічних досліджень. Групування статистичних даних, методи, значення. Види групувань, принципи побудови статистичних групувань та класифікацій. Співставність статистичних групувань. Поняття про багатомірні класифікації. Статистичні таблиці, їх характеристика, види, правила побудови. Методичні основи читання та аналізу таблиць. Поняття про нечислові дані, якісні ознаки.

Тема 2 Відносні величини (статистичні коефіцієнти).

Поняття про статистичні показники, їх види, форма представлення. Абсолютні дані, відносні величини, їх практичне значення. Види відносних величин, методика їх розрахунку та методичні основи застосування для аналізу даних. Поняття та види структури медико-біологічних даних, структурні зміни, особливості їх аналізу. Графічні методи аналізу даних. Види графіків, правила їх побудови.

Тема 3 Ряди динаміки та їх аналіз.

Види рядів динаміки. Основні правила побудови та аналізу динамічних рядів при вивченні динаміки медико-біологічних явищ. Основні показники аналізу динамічних рядів. Основні прийоми обробки динамічного ряду з метою визначення тренду. Вивчення та вимірювання сезонних коливань в рядах динаміки. Співставність динамічних рядів. Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки. Прогнозування на основі екстраполяції рядів динаміки.

Тема 4 Середні величини. Варіаційни ряд. Аналіз статистичних гіпотез.

Середні величини в клінічних та епідеміологічних дослідженнях, їх види, практичне значення, методи розрахунку. Поняття варіації, її значення. Мінливість параметрів сукупності, методи оцінки. Абсолютні показники варіації, середнє квадратичне відхилення, їх оцінка. Відносні показники варіації: коефіцієнти варіації та детермінації. Міри варіації, поняття про закони розподілу, їх види, характеристики. Аналіз статистичних гіпотез.

Тема 5 Використання методу стандартизації при оцінці здоров'я населення та показників роботи установ.

Використання методу стандартизації при оцінці здоров'я населення. Прямий метод стандартизації. Непрямий метод стандартизації.

Модуль 2. Вступ до громадського здоров'я. Медико-соціальні аспекти демографії та захворюваності населення

Тема 6 Основні поняття громадського здоров'я

Визначення поняття "громадське здоров'я". Історія розвитку громадського здоров'я. Основні принципи, функції, підходи та послуги громадського здоров'я. Ключові досягнення, пріоритети та виклики громадського здоров'я, що спостерігаються в Україні та у всьому світі.

Тема 7 Детермінанти здоров'я

Визначення поняття "здоров'я". Погляди на здоров'я. Рівні здоров'я. Основні детермінанти здоров'я. Методичні підходи до вивчення чинників, які визначають рівні здоров'я населення та його окремих контингентів. Особливості вивчення впливу факторів соціально-економічних, соціально-біологічних, екологічних і природно-кліматичних, медико-організаційних. Проблеми збирання відповідної інформації. Дотримання вимог доказової медицини. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я.

Тема 8 Промоція здоров'я. Формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення.

Значення формування здорового способу життя для збереження та зміцнення здоров'я населення. Провідні чинники способу життя, які впливають на стан здоров'я.

Тема 9 Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності.

Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Вплив захворюваності на потреби забезпечення населення медичною допомогою, на здоров'я майбутніх поколінь. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю, в т.ч. з соціально значущими та небезпечними хворобами. Методи вивчення захворюваності, можливості застосування окремих методів, їх переваги та недоліки. Застосування методів епідеміологічних досліджень при вивченні неінфекційних захворювань. Фактори, що впливають на повноту даних про захворюваність в залежності від методів її вивчення. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Розбіжності захворюваності міського та сільського населення, різних вікових і статевих груп. Порівняльна оцінка методів вивчення захворюваності в країнах з різними системами охорони здоров'я. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Можливості вивчення окремих видів захворюваності в різних країнах, тенденції динаміки показників захворюваності, вікові та статеві особливості в регіонах світу, в країнах з різним економічним розвитком, кліматично-природними умовами. Хвороби системи кровообігу, онкологічні, нервово-психічні захворювання, цукровий діабет, туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, травматизм, алкоголізм.

Тема 10 Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя.

Демографія як наука. Складові частини. Джерела інформації про чисельність, склад і рух населення. Історія проведення переписів населення. Динаміка чисельності та складу населення в окремих регіонах світу та країнах, в Україні. Медико-соціальне значення цієї інформації. Основні тенденції, притаманні Україні та іншим країнам світу стосовно процесу урбанізації, статевого та вікового складу населення. Медико-соціальне значення міграційних процесів. Природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності. Середня очікувана тривалість життя, визначення поняття. Сутність методики визначення показника, його динаміка в різних країнах і в Україні. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Можливості їх застосування. Порядок реєстрації народжень в Україні. Сутність понять «живонародження», «мертвонародження», «смерть плода». Методика визначення та оцінка загального та спеціального показників народжуваності. Загальна смертність. Порядок реєстрації випадків смерті в Україні. Методика вивчення смертності, визначення загального та спеціального показників, їх значення та оцінка.

Тема 11 Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят.

Смертність немовлят (малюкова смертність). Значення показника для оцінки стану здоров'я населення, рівня соціально-економічного благополуччя та розвитку суспільства загалом. Провідні причини. Динаміка показника смертності немовлят за останні роки в Україні в порівнянні з країнами Європейського та інших регіонів світу. Територіальні розбіжності показників смертності немовлят в Україні. Порядок реєстрації смертності немовлят (малюкової). Методика визначення показників загальної, неонатальної, постнеонатальної смертності немовлят. Оцінка співвідношення цих показників, типи смертності немовлят: А. В. С. Перинатальна смертність. Малюкова смертність хлопчиків і дівчаток, сезонні особливості смертності немовлят. Провідні причини малюкової смертності в різні вікові періоди першого року життя. Основні групи чинників, що впливають на формування рівнів малюкової смертності (біологічні, екологічні, медико-організаційні, спосіб життя). Методика експертної оцінки смертності немовлят.

Модуль 3. Організація системи охорони здоров'я в Україні. Організація лікувально-профілактичної допомоги різним категоріям населення.

Тема 12 Медична реформа та реорганізація СОЗ України. Види та рівні надання медичної допомоги населенню України.

Основні принципи медичної реформи в Україні. Переваги та недоліки реформи. Подальша перспектива удосконалення надання медичної допомоги в Україні. Електронне міністерство охорони здоров'я (eHealth). Національна служба здоров'я України (НЗСУ). Електронні медичні онлайн-сервіси - "Healthy.me", "Поліклініка без черг".

Тема 13 Зміст і організація роботи лікарів центрів певинної медико-санітарної допомоги.

Сутність поняття «первинна медико-санітарна допомога» (ПМСД). Роль ПМСД у реалізації права громадян на охорону здоров'я. Принципи організації ПМСД на засадах сімейної медицини. Умови функціонування та основні принципи ПМСД. Роль сімейного лікаря (загальної практики) в забезпеченні медичних потреб населення. Моделі роботи сімейного лікаря, їх сутність, проблеми вибору конкретних моделей. Організаційні моделі переходу від дільнично-територіальної системи медичного забезпечення населення до сімейної медицини, можливості та доцільність різних моделей. Проблеми та перспективи розвитку сімейної медицини в Україні. Організація роботи сімейного лікаря за умови її здійснення на основі різних моделей. Функції та зміст роботи сімейного лікаря стосовно профілактичних, діагностичних, лікувальних заходів, вирішення медико-соціальних проблем родини. Основна облікова документація закладів, які працюють на засадах сімейної медицини. Визначення та оцінка показників діяльності сімейних лікарів.

Тема 14 Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів. облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів.

Принципи лікувально-профілактичної, стаціонарної та швидкої допомоги, сутність різних її видів у сучасних умовах, участь медичних закладів різних рівнів у медичному забезпеченні населення. Проблеми організації амбулаторно-поліклінічної, стаціонарної, швидкої та екстреної допомоги. Роль різних лікувально-профілактичних закладів та їх взаємодія в наданні первинної, вторинної та третинної допомоги. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у лікувально-профілактичному забезпеченні населення, вплив їх роботи на показники здоров'я та роботу стаціонарів, на потребу в швидкій допомозі, на оцінку населенням діяльності систем охорони здоров'я. Профілактична робота поліклінік і амбулаторій. Диспансерний метод, його принципи, етапи диспансеризації. Взаємодія поліклінік зі структурами сімейної медицини. Система стаціонарної допомоги з урахуванням рівнів її надання. Функції сучасної лікарні. Багатопрофільні та спеціалізовані лікарні, диспансери. Забезпечення наступництва між поліклінікою та стаціонаром. Управління раціональним використанням ліжкового фонду. Захист прав і безпека пацієнтів. Види стаціонарозамінних закладів. Завдання, структура денного стаціонару. Функції денного стаціонару та стаціонару вдома. Порядок направлення хворих до денного стаціонару та стаціонару вдома. Основна облікова документація денного стаціонару та стаціонару вдома, порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності денного стаціонару.

Тема 15 Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності.

Завдання стаціонарів. Структурні підрозділи стаціонару та їх функції. Порядок направлення хворих до стаціонару. Зміст і організація роботи лікаря-ординатора та завідувача відділення. Чинники, що впливають на раціональне використання ліжкового фонду та ефективність роботи стаціонару. Основна документація, яка застосовується для обліку роботи стаціонару, зміст і порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності стаціонару за даними звіту лікувально-профілактичного закладу (ф. № 20). Розробка заходів щодо покращання діяльності стаціонарів.

Тема 16 Організація екстренної медичної допомоги в Україні.

начення служби швидкої медичної допомоги (ШМД), її заклади. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Співпраця служби ШМД зі структурами Міністерства надзвичайних ситуацій. Структура станцій ШМД великого міста, види виїзних бригад, їх склад, функції. Організація ШМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ШМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності.

Тема 17 Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення.

Особливості медичного забезпечення сільського населення. Етапи надання медичної допомоги сільському населенню. Сутність етапності. Вплив природних і соціально-економічних умов, стану демографічних процесів, захворюваності та інвалідності на організацію лікувально-профілактичної допомоги. Проблема укомплектованості медичними працівниками закладів сільської лікарської дільниці. Лікувально-профілактичні заклади різних етапів медичної допомоги та їх завдання. Організація амбулаторної та стаціонарної допомоги жителям, що мешкають на сільських дільницях. Сутність організаційно-методичної та інформаційно-аналітичної роботи районних і обласних лікарень. Особливості швидкої медичної допомоги сільському населенню.

Тема 18 Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності.

Завдання та зміст роботи жіночої консультації, її структурні підрозділи. Функції різних медичних закладів стосовно антенатальної охорони плода. Експертна оцінка організаційних елементів медичного забезпечення вагітних і жінок при гінекологічних захворюваннях. Завдання, зміст роботи стаціонару пологового будинку, особливості його структури, взаємодія з жіночими консультаціями, дитячими поліклініками, будинками дитини. Основна облікова документація пологового будинку. Зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи пологового будинку за звітом про медичну допомогу вагітним, роділлям і породіллям (ф. № 21). Розробка заходів щодо покращання діяльності пологового будинку.

Тема 19 Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності.

Завдання та зміст роботи дитячої поліклініки, її структурні підрозділи. Профілактична та протиепідемічна робота дитячої поліклініки. Зміст і організація роботи дільничного педіатра. Сутність диспансерного спостереження за здоров'ям дітей, експертна оцінка його повноти. Організація спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги дітям. Організація медичної допомоги в дошкільних закладах, школах. Основна облікова документація дитячої лікарні, зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи дитячої лікарні за даними звіту про медичну допомогу дітям (ф. № 31—здоров). Розробка заходів удосконалення діяльності дитячих лікарень.

Тема 20 Організація та зміст роботи лікарень планового лікування.

Основні завдання та функції лікарні планового лікування. Організаційна структура та керівництво лікарні планового лікування. Контроль та перевірка діяльності закладу.

Тема 21 Організація та зміст роботи лікарень відновного (реабілітаційного) лікування. Основні положення лікарні відновного лікування. Основні функції та завдання закладу. Керівництво та організаційна структура закладу. Контроль та перевірка діяльності лікарні відновного лікування.

Тема 22 Організація та зміст роботи хоспісів.

Поняття і засади паліативної допомоги в Україні. Права людини в сфері паліативної допомоги. Види паліативної допомоги. Збір даних у сфері паліативної допомоги. Хоспіс та хоспісна медицина. Загальна характеристика хоспісної медицини в Україні.

Тема 23 Організація роботи центрів громадського здоров'я. Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями.

Система громадського здоров'я (ГЗ) в Україні, її значення в збереженні здоров'я населення та забезпеченні санітарно-епідемічного благополуччя. Основні оперативні функції ГЗ. Напрямки діяльності центрів громадського здоров'я. Система державного контролю щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Зміст діяльності центрів ГЗ, лікарів первинної ланки та лікувально-профілактичних закладів стосовно первинної, вторинної та третинної профілактики, методи її забезпечення. організація служби крові в Україні.

Модуль 4. Медико-соціальні аспекти експертизи втрати працездатності.

Тема 24 Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.

Особливості проведення експертизи медико-соціальної втрати працездатності та експертиз: військово-лікарської, судово-медичної та судово-психіатричної, патолого-анатомічної та їх правові засади. Мета проведення різних видів медичної експертизи, органи та заклади, які її здійснюють. Відповідальність лікарів лікувально-профілактичних і інших закладів стосовно медичної експертизи. Завдання лікуючих лікарів при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності. Лікарсько-консультативна комісія (ЛКК): функції, склад, організація роботи.

Тема 25 Правила оформлення медичного висновку про тимчасову непрацездатність. Електронний листок непрацездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року).

Зміст, призначення та порядок заповнення облікових документів, які використовуються при проведенні експертизи тимчасової непрацездатності (МВТН, електронний ЛН). Значення МВТН як облікового, юридичного та фінансового документу. Визначення тактики різних посадових осіб лікувально-профілактичних закладів стосовно конкретних видів і випадків тимчасової непрацездатності. Оформлення МВТН при окремих видах.

Тема 26 Організація експертизи стійкої втрати працездатності.

Завдання лікуючих лікарів, лікувально-консультативних комісій стосовно експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види (за адміністративно-територіальною ознакою, за профілями). Функції МСЕК. Зміст, призначення та порядок заповнення основних документів стійкої втрати працездатності, які використовуються при експертизі. Визначення та оцінка тактики МСЕК стосовно встановлення причини та груп інвалідності при окремих її видах. Визначення та оцінка показників інвалідності.

Модуль 5. Сучасні підходи до оцінка якості медичної допомоги. Менеджмент у охороні здоров'я.

Тема 27 Оцінка якості медичної допомоги.

Основні поняття та терміни якості медичної допомоги. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Методика оцінки якості. Вимоги до методик: придатність для використання стосовно різних етапів і видів медичної допомоги, об'єктивність, можливість кількісної оцінки, коректне відображення суті медичної діяльності. Показники якості та ефективності медичної допомоги. Стандарти якості медичної допомоги стосовно клініко-статистичних груп, нозологічних форм. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів. Медико-економічні стандарти. Проміжні та довгострокові показники якості медичної допомоги. Значення ліцензування та акредитації медичних закладів для забезпечення належної якості медичної допомоги.

Тема 28 Системи охорони здоров'я у світі.

Фінансування систем охорони здоров'я у світі: способи збору коштів. Розуміння систем охорони здоров'я: огляд «класичних» моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Бісмарка. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Беверіджа. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Семашко. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. На Вашу думку, яка система охорони здоров'я діє в Україні?

Тема 29 Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.

Що таке менеджмент? Сучасний погляд на медичний менеджмент. Загальна характеристика основних понять в менеджменті. Школи менеджменту. Сутність різних управлінських актів в системі охорони здоров'я. Управлінські рішення в діяльності основних закладів охорони здоров'я, їх підрозділів. Методика розробки та прийняття управлінських рішень щодо організації роботи лікувально-профілактичних і санітарно-профілактичних закладів. Особливості реалізації управлінських рішень з урахування соціально-психологічних прошарків колективу.

Тема 30 Практико-орієнтований диференційний залік

Проведення диференційного заліку відповідно до регламенту

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Вміти проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи, планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб серед різних категорій населення, зокрема дитячого.
РН2	Здобути навички ведення медичної документації, застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних в закладі охорони здоров'я дітей та вагітних.
РН3	Вміти проводити експертизу тимчасової та стійкої втрати працездатності.
РН4	Розробляти та проводити епідеміологічні та медико-статистичні дослідження здоров'я дитячого населення на регіональному рівні.

PH5	Вміти оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції; розробляти рекомендації щодо промоції здоров'я дитячого населення.
PH6	Вміти аналізувати показники діяльності лікаря-педіатра, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проводити заходи щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів. Проводити заходи щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги дитячому населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 228 Педіатрія:

PP16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
PP18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
PP19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.
PP20	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу суспільних та особистих потреб.
PP23	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу.
PP25	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
CH2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
CH3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
CH4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
CH5	Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
CH6	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
CH7	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СН8	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини
СН9	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Вступ в біостатистику.	
Лк1 "Організація і дизайн статистичних досліджень. Відносні величини. Графічні методи аналізу." (денна)	Організація і дизайн статистичних досліджень. Відносні величини. Графічні методи аналізу.
Пр1 "Вступ в біостатистику" (денна)	Диференціація понять "статистика", "біостатистика" та "медична статистика". Теорія та поняття статистичного спостереження, етапи його проведення. Методологічні основи, форми та способи статистичного спостереження та збору даних. Джерела статистичної інформації. Види статистичних даних, статистична звітність, вибіркові дослідження. Маркетингові та соціологічні опитування, види питань при анкетуванні, проблеми організації опитувань в охороні здоров'я. Види вибірових досліджень, поняття рандомізації та стратифікації, дизайн клінічних досліджень. Групування статистичних даних, методи, значення. Види групувань, принципи побудови статистичних групувань та класифікацій. Співставність статистичних групувань. Поняття про багатомірні класифікації. Статистичні таблиці, їх характеристика, види, правила побудови. Методичні основи читання та аналізу таблиць. Поняття про нечислові дані, якісні ознаки.
Тема 2. Відносні величини (статистичні коефіцієнти).	
Пр2 "Відносні величини (статистичні коефіцієнти)" (денна)	Поняття про статистичні показники, їх види, форма представлення. Абсолютні дані, відносні величини, їх практичне значення. Види відносних величин, методика їх розрахунку та методичні основи застосування для аналізу даних. Поняття та види структури медико-біологічних даних, структурні зміни, особливості їх аналізу. Графічні методи аналізу даних. Види графіків, правила їх побудови.
Тема 3. Ряди динаміки та їх аналіз.	

Пр3 "Ряди динаміки та їх аналіз." (денна)

Види рядів динаміки. Основні правила побудови та аналізу динамічних рядів при вивченні динаміки медико-біологічних явищ. Основні показники аналізу динамічних рядів. Основні прийоми обробки динамічного ряду з метою визначення тренду. Вивчення та вимірювання сезонних коливань в рядах динаміки. Співставність динамічних рядів. Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки. Прогнозування на основі екстраполяції рядів динаміки.

Тема 4. Середні величини. Варіаційний ряд. Аналіз статистичних гіпотез.

Пр4 "Середні величини. Варіаційний ряд. Аналіз даних у громадському здоров'ї." (денна)

Середні величини в клінічних та епідеміологічних дослідженнях, їх види, практичне значення, методи розрахунку. Поняття варіації, її значення. Мінливість параметрів сукупності, методи оцінки. Абсолютні показники варіації, середнє квадратичне відхилення, їх оцінка. Відносні показники варіації: коефіцієнти варіації та детермінації. Міри варіації, поняття про закони розподілу, їх види, характеристики. Аналіз статистичних гіпотез.

Тема 5. Використання методу стандартизації при оцінці здоров'я населення та показників роботи установ.

Пр5 "Використання методу стандартизації при оцінці здоров'я населення та показників роботи установ." (денна)

Використання методу стандартизації при оцінці здоров'я населення. Прямий метод стандартизації. Непрямий метод стандартизації.

Тема 6. Основні поняття громадського здоров'я

Пр6 "Основні поняття громадського здоров'я." (денна)

Визначення поняття "громадське здоров'я". Історія розвитку громадського здоров'я. Основні принципи, функції, підходи та послуги громадського здоров'я. Ключові досягнення, пріоритети та виклики громадського здоров'я, що спостерігаються в Україні та у всьому світі.

Тема 7. Детермінанти здоров'я

Пр7 "Детермінанти здоров'я." (денна)

Визначення поняття "здоров'я". Погляди на здоров'я. Рівні здоров'я. Основні детермінанти здоров'я. Методичні підходи до вивчення чинників, які визначають рівні здоров'я населення та його окремих контингентів. Особливості вивчення впливу факторів соціально-економічних, соціально-біологічних, екологічних і природно-кліматичних, медико-організаційних. Проблеми збирання відповідної інформації. Дотримання вимог доказової медицини. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я.

Тема 8. Промоція здоров'я. Формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення.

Пр8 "Промоція здоров'я, формування здорового способу життя. Методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення." (денна)

Значення формування здорового способу життя для збереження та зміцнення здоров'я населення. Провідні чинники способу життя, які впливають на стан здоров

Тема 9. Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності.

Пр9 "Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності, інфекційної, важливої неепідемічної, госпіталізованої захворюваності." (денна)

Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Вплив захворюваності на потреби забезпечення населення медичною допомогою, на здоров'я майбутніх поколінь. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю, в т.ч. з соціально значущими та небезпечними хворобами. Методи вивчення захворюваності, можливості застосування окремих методів, їх переваги та недоліки. Застосування методів епідеміологічних досліджень при вивченні неінфекційних захворювань. Фактори, що впливають на повноту даних про захворюваність в залежності від методів її вивчення. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Розбіжності захворюваності міського та сільського населення, різних вікових і статевих груп. Порівняльна оцінка методів вивчення захворюваності в країнах з різними системами охорони здоров'я. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Можливості вивчення окремих видів захворюваності в різних країнах, тенденції динаміки показників захворюваності, вікові та статеві особливості в регіонах світу, в країнах з різним економічним розвитком, кліматично-природними умовами. Хвороби системи кровообігу, онкологічні, нервово-психічні захворювання, цукровий діабет, туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, травматизм, алкоголізм.

Тема 10. Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя.

Лк2 "Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Особливості демографічних показників у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні." (денна)

Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Особливості демографічних показників у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні.

Пр10 "Методика вивчення та оцінка показників природного руху. Розрахунок показників народжуваності, смертності населення. Оцінка середньої очікуваної тривалості життя. Методика побудови таблиць смертності." (денна)

Демографія як наука. Складові частини. Джерела інформації про чисельність, склад і рух населення. Історія проведення переписів населення. Динаміка чисельності та складу населення в окремих регіонах світу та країнах, в Україні. Медико-соціальне значення цієї інформації. Основні тенденції, притаманні Україні та іншим країнам світу стосовно процесу урбанізації, статевого та вікового складу населення. Медико-соціальне значення міграційних процесів. Природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності. Середня очікувана тривалість життя, визначення поняття. Сутність методики визначення показника, його динаміка в різних країнах і в Україні. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Можливості їх застосування. Порядок реєстрації народжень в Україні. Сутність понять «живонародження», «мертвонародження», «смерть плода». Методика визначення та оцінка загального та спеціального показників народжуваності. Загальна смертність. Порядок реєстрації випадків смерті в Україні. Методика вивчення смертності, визначення загального та спеціального показників, їх значення та оцінка. Природний приріст населення.

Тема 11. Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят.

Пр11 "Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят." (денна)

Смертність немовлят (малюкова смертність). Значення показника для оцінки стану здоров'я населення, рівня соціально-економічного благополуччя та розвитку суспільства загалом. Провідні причини. Динаміка показника смертності немовлят за останні роки в Україні в порівнянні з країнами Європейського та інших регіонів світу. Територіальні розбіжності показників смертності немовлят в Україні. Порядок реєстрації смертності немовлят (малюкової). Методика визначення показників загальної, неонатальної, постнеонатальної смертності немовлят. Оцінка співвідношення цих показників, типи смертності немовлят: А. В. С. Перинатальна смертність. Малюкова смертність хлопчиків і дівчаток, сезонні особливості смертності немовлят. Провідні причини малюкової смертності в різні вікові періоди першого року життя. Основні групи чинників, що впливають на формування рівнів малюкової смертності (біологічні, екологічні, медико-організаційні, спосіб життя). Методика експертної оцінки смертності немовлят.

Тема 12. Медична реформа та реорганізація СОЗ України. Види та рівні надання медичної допомоги населенню України.

Лк3 "Організація роботи закладів охорони здоров'я різних рівнів. Види медичної допомоги. Організація роботи сімейного лікаря." (денна)

Організація роботи та реформування системи охорони здоров'я в Україні.

Пр12 "Реформування системи охорони здоров'я України. Види та рівні надання медичної допомоги населенню України" (денна)

Основні принципи медичної реформи в Україні. Переваги та недоліки реформи. Подальша перспектива удосконалення надання медичної допомоги в Україні. Електронне міністерство охорони здоров'я (eHealth). Національна служба здоров'я України (НЗСУ). Електронні медичні онлайн-сервіси - "Healthy.me", "Поліклініка без черг".

Тема 13. Зміст і організація роботи лікарів центрів певинної медико-санітарної допомоги.

Пр13 "Зміст і організація роботи лікарів первинного рівня." (денна)

Сутність поняття «первинна медико-санітарна допомога» (ПМСД). Роль ПМСД у реалізації права громадян на охорону здоров'я. Принципи організації ПМСД на засадах сімейної медицини. Умови функціонування та основні принципи ПМСД. Роль сімейного лікаря (загальної практики) в забезпеченні медичних потреб населення. Моделі роботи сімейного лікаря, їх сутність, проблеми вибору конкретних моделей. Організаційні моделі переходу від дільнично-територіальної системи медичного забезпечення населення до сімейної медицини, можливості та доцільність різних моделей. Проблеми та перспективи розвитку сімейної медицини в Україні. Організація роботи сімейного лікаря за умови її здійснення на основі різних моделей. Функції та зміст роботи сімейного лікаря стосовно профілактичних, діагностичних, лікувальних заходів, вирішення медико-соціальних проблем родини. Основна облікова документація закладів, які працюють на засадах сімейної медицини. Визначення та оцінка показників діяльності сімейних лікарів.

Тема 14. Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів. облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів.

Пр14 "Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Організація та зміст роботи стаціонарозамінних закладів." (денна)

Принципи лікувально-профілактичної, стаціонарної та швидкої допомоги, сутність різних її видів у сучасних умовах, участь медичних закладів різних рівнів у медичному забезпеченні населення. Проблеми організації амбулаторно-поліклінічної, стаціонарної, швидкої та екстреної допомоги. Роль різних лікувально-профілактичних закладів та їх взаємодія в наданні первинної, вторинної та третинної допомоги. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у лікувально-профілактичному забезпеченні населення, вплив їх роботи на показники здоров'я та роботу стаціонарів, на потребу в швидкій допомозі, на оцінку населенням діяльності систем охорони здоров'я. Профілактична робота поліклінік і амбулаторій. Диспансерний метод, його принципи, етапи диспансеризації. Взаємодія поліклінік зі структурами сімейної медицини. Система стаціонарної допомоги з урахуванням рівнів її надання. Функції сучасної лікарні. Багатопрофільні та спеціалізовані лікарні, диспансери. Забезпечення наступництва між поліклінікою та стаціонаром. Управління раціональним використанням ліжкового фонду. Захист прав і безпека пацієнтів. Види стаціонарозамінних закладів. Завдання, структура денного стаціонару. Функції денного стаціонару та стаціонару вдома. Порядок направлення хворих до денного стаціонару та стаціонару вдома. Основна облікова документація денного стаціонару та стаціонару вдома, порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності денного стаціонару.

Тема 15. Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності.

Пр15 "Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання стаціонарів. Структурні підрозділи стаціонару та їх функції. Порядок направлення хворих до стаціонару. Зміст і організація роботи лікаря-ординатора та завідувача відділення. Чинники, що впливають на раціональне використання ліжкового фонду та ефективність роботи стаціонару. Основна документація, яка застосовується для обліку роботи стаціонару, зміст і порядок її заповнення. Методика обчислення та аналіз показників діяльності стаціонару за даними звіту лікувально-профілактичного закладу (ф. № 20). Розробка заходів щодо покращання діяльності стаціонарів. Значення служби швидкої медичної допомоги (ШМД), її заклади. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Співпраця служби ШМД зі структурами Міністерства надзвичайних ситуацій. Структура станцій ШМД великого міста, види виїзних бригад, їх склад, функції. Організація ШМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ШМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності.

Тема 16. Організація екстренної медичної допомоги в Україні.

Пр16 "Організація роботи швидкої медичної допомоги." (денна)

Значення служби швидкої медичної допомоги (ШМД), її заклади. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Співпраця служби ШМД зі структурами Міністерства надзвичайних ситуацій. Структура станцій ШМД великого міста, види виїзних бригад, їх склад, функції. Організація ШМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ШМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності.

Тема 17. Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення.

Пр17 "Організація роботи лікувально-профілактичних закладів на різних етапах медичного забезпечення сільського населення." (денна)

Особливості медичного забезпечення сільського населення. Етапи надання медичної допомоги сільському населенню. Сутність етапності. Вплив природних і соціально-економічних умов, стану демографічних процесів, захворюваності та інвалідності на організацію лікувально-профілактичної допомоги. Проблема укомплектованості медичними працівниками закладів сільської лікарської дільниці. Лікувально-профілактичні заклади різних етапів медичної допомоги та їх завдання. Організація амбулаторної та стаціонарної допомоги жителям, що мешкають на сільських дільницях. Сутність організаційно-методичної та інформаційно-аналітичної роботи районних і обласних лікарень. Особливості швидкої медичної допомоги сільському населенню.

Тема 18. Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності.

Пр18 "Організація та зміст роботи пологових будинків, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання та зміст роботи жіночої консультації, її структурні підрозділи. Функції різних медичних закладів стосовно антенатальної охорони плода. Експертна оцінка організаційних елементів медичного забезпечення вагітних і жінок при гінекологічних захворюваннях. Завдання, зміст роботи стаціонару пологового будинку, особливості його структури, взаємодія з жіночими консультаціями, дитячими поліклініками, будинками дитини. Основна облікова документація пологового будинку. Зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи пологового будинку за звітом про медичну допомогу вагітним, роділлям і породіллям (ф. № 21). Розробка заходів щодо покращання діяльності пологового будинку.

Тема 19. Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності.

Пр19 "Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік і аналіз їх діяльності." (денна)

Завдання та зміст роботи дитячої поліклініки, її структурні підрозділи. Профілактична та протиепідемічна робота дитячої поліклініки. Зміст і організація роботи дільничного педіатра. Сутність диспансерного спостереження за здоров'ям дітей, експертна оцінка його повноти. Організація спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги дітям. Організація медичної допомоги в дошкільних закладах, школах. Основна облікова документація дитячої лікарні, зміст і порядок її заповнення, можливості використання. Методика обчислення та аналіз показників роботи дитячої лікарні за даними звіту про медичну допомогу дітям (ф. № 31–здоров). Розробка заходів удосконалення діяльності дитячих лікарень.

Тема 23. Організація роботи центрів громадського здоров'я. Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями.

Пр20 "Організація роботи центрів громадського здоров'я. Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями." (денна)

Система громадського здоров'я (ГЗ) в Україні, її значення в збереженні здоров'я населення та забезпеченні санітарно-епідемічного благополуччя. Основні оперативні функції ГЗ. Напрямки діяльності центрів громадського здоров'я. Система державного контролю щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Зміст діяльності центрів ГЗ, лікарів первинної ланки та лікувально-профілактичних закладів стосовно первинної, вторинної та третинної профілактики, методи її забезпечення. Організація роботи центрів по нагляду за соціально небезпечними захворюваннями. Організація служби крові в Україні. Організація служби крові в Україні.

Тема 24. Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.

Пр21 "Методика проведення медичної експертизи. Експертиза тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення." (денна)

Особливості проведення експертизи медико-соціальної втрати працездатності та експертиз: військово-лікарської, судово-медичної та судово-психіатричної, патолого-анатомічної та їх правові засади. Мета проведення різних видів медичної експертизи, органи та заклади, які її здійснюють. Відповідальність лікарів лікувально-профілактичних і інших закладів стосовно медичної експертизи. Завдання лікуючих лікарів при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності. Лікарсько-консультативна комісія (ЛКК): функції, склад, організація роботи.

Тема 25. Правила оформлення медичного висновку про тимчасову непрацездатність. Електронний листок непрацездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року).

Пр22 "Правила видачі листків тимчасової втрати працездатності. Наказ від 13 листопада 2001 р. № 455 (відповідно до Змін, що були оприлюднені 22.12.2020 року)." (денна)

Зміст, призначення та порядок заповнення облікових документів, які використовуються при проведенні експертизи тимчасової непрацездатності (МВТН, електронний ЛН). Значення МВТН як облікового, юридичного та фінансового документу. Визначення тактики різних посадових осіб лікувально-профілактичних закладів стосовно конкретних видів і випадків тимчасової непрацездатності. Оформлення МВТН при окремих видах.

Тема 26. Організація експертизи стійкої втрати працездатності.

Пр23 "Організація експертизи стійкої втрати працездатності" (денна)

Завдання лікуючих лікарів, лікувально-консультативних комісій стосовно експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види (за адміністративно-територіальною ознакою, за профілями). Функції МСЕК. Зміст, призначення та порядок заповнення основних документів стійкої втрати працездатності, які використовуються при експертизі. Визначення та оцінка тактики МСЕК стосовно встановлення причини та груп інвалідності при окремих її видах. Визначення та оцінка показників інвалідності.

Тема 27. Оцінка якості медичної допомоги.

Пр24 "Оцінка якості медичної допомоги." (денна)

Основні поняття та терміни якості медичної допомоги. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Методика оцінки якості. Вимоги до методик: придатність для використання стосовно різних етапів і видів медичної допомоги, об'єктивність, можливість кількісної оцінки, коректне відображення суті медичної діяльності. Показники якості та ефективності медичної допомоги. Стандарти якості медичної допомоги стосовно клініко-статистичних груп, нозологічних форм. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів. Медико-економічні стандарти. Проміжні та довгострокові показники якості медичної допомоги. Значення ліцензування та акредитації медичних закладів для забезпечення належної якості медичної допомоги.

Тема 28. Системи охорони здоров'я у світі.

<p>Пр25 "Системи охорони здоров'я у світі." (денна)</p> <p>Фінансування систем охорони здоров'я у світі: способи збору коштів. Розуміння систем охорони здоров'я: огляд «класичних» моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Бісмарка. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Беверіджа. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. Переваги та недоліки системи Семашко. Приклади країн з даною системою охорони здоров'я. На Вашу думку, яка система охорони здоров'я діє в Україні?</p>
<p>Тема 29. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.</p>
<p>Пр26 "Основи менеджменту системи охорони здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом." (денна)</p> <p>Економічні аспекти діяльності закладів охорони здоров'я. Основи менеджменту системи охорони здоров'я. Організаціо-правові засади впровадження та функціонування медичного страхування. Сучасний погляд на медичний менеджмент. Загальна характеристика основних понять в менеджменті. Школи менеджменту. Сутність різних управлінських актів в системі охорони здоров'я. Управлінські рішення в діяльності основних закладів охорони здоров'я, їх підрозділів. Методика розробки та прийняття управлінських рішень щодо організації роботи лікувально-профілактичних і санітарно-профілактичних закладів. Особливості реалізації управлінських рішень з урахування соціально-психологічних прошарків колективу.</p>
<p>Тема 30. Практико-орієнтований диференційний залік</p>
<p>Пр27 "Диференційний залік" (денна)</p> <p>Проведення диференційного заліку відповідно до регламенту.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Практикоорієнтоване навчання
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Самостійне навчання
МН6	Електронне навчання
МН7	Кейс-орієнтоване навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та

розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, реалізації своїх прав і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Робота в групах/командах для вирішення конкретної відкритої проблеми
НД3	Виконання практичних завдань
НД4	Виконання індивідуальних практико-орієнтованих завдань
НД5	Підготовка до практичних занять
НД6	Електронне навчання у системах (Zoom, Google-Meat, MIX.sumdu.edu.ua)
НД7	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання та на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку, який показник досягнень навчальної діяльності здобувачів

<p>МФО2 Дискусії у фокус-групах</p>	<p>Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці.</p>
<p>МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань. У рамках виконання практичного завдання, яке носить проєктний характер і передбачає, що здобувачі можуть виконати його на репродуктивному, пошуковому чи творчому рівні.</p>
<p>МФО4 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)</p>	<p>Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності здобувачів освіти, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності здобувача освіти до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці.</p>
<p>МФО5 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів</p>	<p>Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.</p>	<p>Протягом всього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Здобувачі освіти мають надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття.</p>

<p>МФО6 Перевірка виконання практичних навичок</p>	<p>Відпрацювання практичних навичок щодо заповнення та ведення медичної первинно-облікової документації, річних звітів закладів охорони здоров'я.</p>	<p>Протягом усього періоду навчання. На останньому занятті студент має успішно виконати практичні навички</p>	<p>Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання іспиту. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна - 12</p>
--	---	---	--

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
<p>МСО1 Підсумковий контроль: диференційний залік</p>	<p>Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку. До складання диференційованого заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили індивідуальні пошуково-дослідні завдання.</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>	<p>Здобувач може отримати 80 балів за диференційний залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати здобувач - 48 балів</p>
<p>МСО2 Оцінювання написання та захисту індивідуального пошуково-дослідного завдання</p>	<p>Написання індивідуального пошуково-дослідного завдання передбачає демонстрацію вміння розробляти програми профілактики НІЗ чи інфекційних захворювань серед населення, зокрема дитячого, алгоритму прийняття управлінського рішення щодо оптимізації якості надання медичної допомоги дитячому населенню із застосуванням сучасних підходів. Передбачений захист та презентація роботи з відповідями здобувача на питання щодо тематики дослідження.</p>	<p>Відповідно до календарно-тематичного плану</p>	<p>Здобувач може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів</p>

МСО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу	Є допуском до складання диференційного заліку. Максимальна кількість балів - 10, мінімальна - 6
МСО4 Оцінювання виконання практичних навичок	Комплексне відпрацювання практичних навичок щодо розрахунку індикаторів якості медичної допомоги, заповнення та ведення медичної первинно-облікової документації, річних звітів закладів охорони здоров'я.	На останньому занятті з дисципліну здобувач має успішно скласти перелік практичних навичок	Є обов'язковим для допуску до диференційного заліку. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна - 12
МСО5 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів та практичних завдань, поточне тестування.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
7 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: диференційний залік	80		
	80	48	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту індивідуального пошуково-дослідного завдання	10		
	10	6	Ні
МСО3. Підсумкове тестування	10		
	10	6	Ні
МСО4. Оцінювання виконання практичних навичок	20		

	Комплексне відпрацювання практичних навичок щодо розрахунку індикаторів якості медичної допомоги, заповнення та ведення медичної первинно-облікової документації, річних звітів закладів охорони здоров'я.	20	12	Ні
МСО5. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		80		
	Включає в себе усне опитування, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів та практичних завдань, поточне тестування.	80	48	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 80. Кількість балів здобувача вираховується за формулою помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За виконання індивідуальної пошуково-дослідної роботи присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист індивідуальної пошуково-дослідної роботи: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за індивідуальну пошуково-дослідну роботу здобувач максимально може отримати 10 балів, мінімально необхідний бал 6. За підсумкове тестування здобувач отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати здобувач - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до диференційного заліку є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача - 120. Здобувач допускається до диференційного заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 48 балів під час практичних занять, 6 бали за пошуково-дослідну роботу, 6 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок. Практико-орієнтований диференційований залік проводиться відповідно до розкладу. Практико-орієнтований диференційований залік складається з 4 теоретичних запитань з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (10 балів кожний), 2 практичних завдання (20 балів). Практико-орієнтований диференційований залік зараховується здобувачу, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архіви первинної медичної обліково-звітної документації

ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Медичні споруди/приміщення, обладнання та медичні облікові документи (КНП СМР "Клінічна лікарня № 4")
ЗН5	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, заповнення медичної документації тощо та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Біостатистика [Текст] : підручник / Т. С. Грузєва, В. М. Лехан, В. А. Огнєв та ін. ; за заг. ред. Т. С. Гузевої. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 384 с.
2	Охорона здоров'я в Україні [Текст] : навч. посіб. / В. П. Петков, С. В. Петков, Є. Ю. Соболь та ін. ; під заг. ред. В.П. Петкова. — К. : Скіф, 2019. — 288 с. + Гриф МОН.
3	Впровадження системи управління якістю у лікувальнопрофілактичних організаціях ISO 9001:2015 : навчальний посібник / В. В. Касянчук, О. М. Бергілевич, О. І. Сміянова ; за ред. проф. В. А. Сміянова. — Суми : Сумський державний університет, 2019. — 246
4	Data Protection by Design in the E-Health Care Sector. Theoretical and Applied Perspectives [Електронний ресурс]. V.22 / G. Bincoletto. — Baden-Baden : Nomos, 2021. — 532 p.
5	Global Health Economics. Shaping Health Policy in Lowand Middle-Income Countries [Електронний ресурс] / P. Revill, M. Suhrcke, R. Moreno-Serra, M. Sculpher. — New Jersey : World Scientific, 2020. — 349 p.
Допоміжна література	
1	Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва [та ін.]. — Вид. 3. — Вінниця: Нова Книга, 2013. — 560 ст.
2	Concepts, Methods and Practical Applications in Applied Demography [Електронний ресурс] : An Introductory Textbook / by Richard K. Thomas. — 1st ed. 2018. — Cham : Springer International Publishing, 2018.
3	Методичні вказівки до семінарських занять із теми «Оптимізація механізму управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні закладу первинної ланки охорони здоров'я» з дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» / укладачі: В. А. Сміянов, Н. О. Дрига. — Суми : Сумський державний університет, 2022. — 18 с.
4	Improving the Quality of Medical Care and Prevention in Patients with Type 2 Diabetes on the Basis of Remote Medical Service / V.A. Smiiianov, N.O. Dryha, L.A. Rudenko // Acta Balneol, TOM LXIV, Nr 1(167);2022:24-28
5	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Експертиза тимчасової та стійкої втрати працездатності" із дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" /В.А.Сміянов,Д.О.Жалдак - Суми : СумДУ, 2021 - 40 с

6	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Зміст і організація роботи лікарів центрів первинної медико-санітарної допомоги" з дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 222 "Медицина", 228 "Педіатрія", 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Н. О. Дрига. — Суми : СумДУ, 2022. — 28 с.
7	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Основні засади громадського здоров'я" з дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я": для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / В.А.Сміянов, Д.О. Жалдак -Суми : СумДУ, 2021.- 30 с
8	Методичні вказівки до практичних (семінарських) занять із теми «Індикатори якості надання медичної допомоги населенню та порядок їх моніторингу» з дисциплін «Соціальна медицина, громадське здоров'я», «Організація різних видів медичної допомоги. Управління якістю медичної допомоги» / укладачі: В. А. Сміянов, Н. О. Дрига, С. М. Півень. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 30 с.
9	Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Захворюваність населення" із дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" для студ. спец.222 "Медицина" денної форми навчання/В.А.Сміянов, Д.О. Жалдак — Суми : СумДУ, 2021. — 17 с
10	Методичні вказівки до семінарських занять із теми «Зміст і організація роботи лікарів центрів первинної медико-санітарної допомоги» з дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» / укладачі: В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Н. О. Дрига. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 28 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Талліннська хартія: Системи охорони здоров'я для здоров'я та добробуту / http://www.euro.who.int/document/E91438r.pdf
2	Законодавство України. Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index
3	Медичне законодавство України. Електронний ресурс: https://moz.gov.ua/dokumenty
4	Статистичні дані України. Електронний ресурс: http://www.ukrstat.gov.ua/
5	Центр громадського здоров'я МОЗ України: https://phc.org.ua